

TÜRKİYE
DİL VE EDEBİYAT
DERNEĞİ

bir bahar
müjdecisi

kardelen

çocuk

Yıl: 2 Sayı: 10 Kasım-Aralık 2023

2 822433 70061

ANNELER VE KUDÜSLER

Tûr Dağı'nı yaşı
Ki bilesin nerde Kudüs
Ben Kudüs'ü kol saati gibi
taşıyorum
Ayarlanmadan Kudüs'e
Boşuna vakit geçirirsin
Buz tutar
Gözün görmez olur
Gel
Anne ol
Çünkü anne
Bir çocuktan bir Kudüs yapar
Adam baba olunca
İçinde bir Kudüs canlanır
Yürü kardeşim
Ayaklarına bir Kudüs gücü gelsin.

Nuri Pakdil

Elif Tokkal

TÜRKİYE DİL VE EDEBİYAT DERNEĞİ

Adına Sahibi

Ekrem Erdem

Genel Yayın Yönetmeni / Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Elif Tokkal

Yayın Kurulu

Ali Fuat Arıcı (Prof. Dr.)

Evrin Ölçer Özünel (Doç. Dr.)

Murat Ertaş

Mustafa Uğurlu

Çizerler

Osman Büyükmütlü

Gökhan Özdemir

Bade Neser

Kapak

Gökhan Özdemir

Arka Kapak

Bade Neser

Tasarım

Erdem Özsaray

Mustafa Uğurlu

Basıldığı Yer

Aktif Matbaa ve Reklam Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.

Söğütluçeşme Mah. Halkalı Cad. No:245 / 1A

SEFAKÖY K.Çekmece - İSTANBUL

Abonelik Servisi: 0212 581 61 72 - Mahibe Alşahin

Satış Fiyatı: 75 ₺

12 Aylık Abone: 375 ₺

6 Aylık Abone: 200 ₺

Öğretmen: 337 ₺

Öğrenci: 270 ₺

Genel Ağ (İnternet) sitemizden de abone olabilirsiniz

ISSN: 2822-4337

İki aylık ulusal süreli yayın

TÜRKİYE DİL VE EDEBİYAT DERNEĞİ

Feshane Caddesi Nu: 3 Eyüpsultan / İstanbul

Tel: 0212 581 61 72 - Faks: 0212 581 12 54

www.tded.org.tr

bilgi@tded.org.tr - tdedcocuk@gmail.com

Merhaba Arkadaşlar,

Kardelen Çocuk yepyeni bir sayıyla sizlerle. Bu sayıda dosya konumuz ağırlıklı olarak Kudüs. Bu zor günlerde bir nebze de olsa Filistinli kardeşlerimizin sesi olmaya çalıştık. Bu sayıda Kudüs'ü biraz yakından tanıyacak, tarihî önemini anlayacak ve arkadaşlarımıza da anlatacağız.

20 Kasım "Dünya Çocuk Hakları Günü"ydü. Çocukların dört temel hakkından biri "Yaşamak ve Gelişmek". Dini, dili, ırkı ne olursa olsun siz çocukların özgürce yaşayabileceği, nefes alabileceği ve haklarını layıkıyla kullanabileceği bir dünya diliyorum.

Kardelen Çocuk ve tüm çocuklar umutla, heyecanla, kuvvetle, duayla Filistinli kardeşlerinin yanında.

Yeni bir sayıda görüşmek üzere.

İÇİNDEKİLER

4

**PORTAKAL AĞACINDA
BİR SİYAH GÜVERCİN**

MELEK ÇE

6

BİRDİM BİN OLDUM

KEVSER YILMAZ

8

GAZZELİ ÇOCUKLAR

AYŞEGÜL SÖZEN DAĞ

10

ÇINAR AĞACI

BİRBEN TAŞKIRAN

12

**GÖZ BEBEĞİMİZ:
MESCİD-İ AKSÂ**

DR. FATMA HAZAN TÜRKOL

18

AVCI VE TUZAK

VEDAT EĞİLMEZ

20

**KARANLIK VE GİZEMLİ
GEZEGEN**

EKREM SAKAR

22

MÜNEKKİT SELVA

MERYEM SELVA İNCE

26

**DERGİ DÜNYASININ İZLERİ:
SALİH ZENGİN İLE SÖYLEŞİ**

AHMET EREN TÖRK

32

**CANKIZ İLE ANKA'NIN
DEYİŞ SANDIĞI - 2**

ZEHRA NUR CANPOLAT

34

SIMSİM'İN DÖNÜŞÜMÜ

BÜŞRA TÜMKAYA

36

BİR OYUNCAK HİKÂYESİ

GÜLSÜM SEZGİN

38

**VEDAT VİRÜS VE ARKADAŞLARININ
SIRADIŞI MACERALARI**

AHMET MELİH KARAUĞUZ

40

**İMGE DAĞI
NEMİ VE İKİNCİ YENİLER**

HAFİZE ÇETİNKAYA

42

**ABDULLAH HARMANCI'DAN
İKİ YENİ KİTAP**

44

ANNEEE!

ALİ OSMAN DİLBEROĞLU

45

GİZLİ VASIYET

SERRA YILDIZ

46

ETKİNLİKLER

MUSTAFA UĞURLU

PORTAKAL AĞACINDA BİR SİYAH GÜVERCİN

Melek e

Bereketli Hilalin bir ucu Fırat ve Dicle'nin denize döküldüğü yerdedir. Diğer ucunun da Nil Nehrine kadar uzandığı söylenir. Bu iki uçtan hilalin Akdeniz köşesine bakınca bir ülke görünür. Zeytin gibi mübarek, hurma gibi cana yakın portakal gibi parlak, limon gibi neşeli ve üzüm gibi tatlı bu ülkenin adı Filistin'dir.

Filistin, kıyısına kurulduğu Akdeniz kadar kadim bir geçmişe ve kültüre sahiptir.

Giyileri nakışlı, şarkıları hareketli, şiirleri heyecanlı, öyküleri merak uyandırıcıdır.

Üstelik bu topraklar pek çok peygamberin hayatına da şahitlik ettiği için anlatılan peygamber kıssaları bilgelik doludur.

Onları dinlediğimizde içimiz titrer.

Sözgelimi Hz. Yakup ve Hz. Yusuf'un olağanüstü kıssası kararlı bir sabrı ve derin bir sevgiyi anlatır bize.

Filistin kültüründen söz etmişken mukaddes beldelere ve mescitlere değinmeden olmaz elbette. Zaten Filistin deyince hemen aklımıza Kudüs, Kudüs deyince Mescid-i Aksa gelir. Çünkü kutlu Miraç Gecesi'nde Sevgili Peygamberimizin yolu tam bu şehirde ve tam da bu mescitte diğer peygamberlerle kesişir. Ve buradan miraca yükselir.

Bir de Hz. Ömer'in yaptırdığı Kubbetü's-Sahre mescidi vardır ki güneş gibi parlayan sarı kubbesiyle şehrin göbeğine kurulur. Bu mescidin üzerine kurulduğu kayayla ilgili birbirinden ilginç rivayetler anlatılır. Söz gelimi İbnü'l-Arabi bir yorumunda bu kayanın havada boşlukta durduğunu ve yeryüzündeki bütün nehirlerin, bulutların, rüzgârların bu kayanın altından doğduğunu söyler.*

Kudüs, tıpkı Mekke ve Medine gibi bizim kutsal şehirlerimizden biridir. Bu sebeple Mekke'yi Mekke-i Mükerrerme, Medine'yi Medine-i Münevvere olarak isimlendirdiğimiz gibi Kudüs'ü de Kudüs-ü Şerif olarak payelendiririz. Böylece onun şerefli, kutsal, mübarek ve mertebesi yüce bir şehir olduğunu ifade ederiz. Bu ifadenin, bizden önce yaşayan Müslümanların olduğu gibi bizden sonra yaşayacak Müslümanların da hafızasında yer etmesini ümit ederiz. Kudüs barışın şehri, barış da güvercinlerin müjdesidir. Ne var ki barışı müjdeleyen, gagalarında zeytin dalı taşıyan beyaz güvercinler bugün Kudüs'ten çok uzakta. Filistin'in göğünde simsiyah güvercinler uçuyor. Ne zeytin ağaçlarına ne portakal ağaçlarına konuyorlar. Simsiyah ufuklarda savaşa, acıya ve kayıplara direniyorlar. Bir güvercin direnişi onlarınki.

Bir gün o özgürlük günü geldiğinde portakal ağaçlarında göreceğiz onları. Gün ışığında, ay ışığında Akdeniz mavisine karşı özgürce kanat çırpacak ve gönlümüzü sevinçle dolduracaklar... Herkese ve her şeye rağmen Filistin özgür olacak. Filistin hep var olacak.

* TDV İslam Ansiklopedisi Kubbetü's-Sahre maddesi

BİRDİM BİN OLDUM

Kevser Yılmaz

Kollarımda, sonra göğe uzanan başımda bir ağırlık hissettim bu sabah. Ardından kulakları sağır eden bir gürültü ve tozu dumana katan bir vızıltı. Buralarda bazen olur bu. Rengarenk ışıkların, nedendir bilmediğim tatlı bir huzurun ve her şeye rağmen kahkahalarla gülen çocukların şehri burası.

Başımın üstünde esip gürleyen, taş kalpli, huysuz dev hoşlanmaz kahkahalardan.

*Kahkahalar mı?
Hayır hayır, tebessümlerden dahi hoşlanmaz o.*

Ama ne yaparsa yapsın çalamaz kahkahalarını onların. Gürültüsü tüm sesleri bastırduğunda dahi bir çocuk kaydırak yapar uzun yol bavullarını. Neşeyle oynar yıkıntıların arasında.

Ve bu her olduğunda, dev belli belirsiz titreyip sarsılmaya başlar. Küçülür, farkına bile varmadan bir parça. Küçülür küçülür, ne olduğunu bile anlayamadan yok olur bir anda.

Her Şeye rağmen topraktan baŐını
uzatmaya devam eden sũrgũn kaktũsler ve asla
tũkenmeyen ocuk kahkahaları ile yere serilir
her defasında.

Bugũn kollarımda, en yũksek dallarımda bir
ağırlık var. Meyvelerim doldurmuŐ dallarımı,
zamansız.

Öyle doldurmuŐ ki taŐıyamayıp birazını,
toprağa bırakıyorum usulca. Tohum olsunlar
diye, nesiller boyu bũyũyũp serpilsinler diye.

Birdim bin oldum.

Tũm dũnyanın kalbinde tomurcuklandım.
Nesiller ve diyarlar boyu serpildim.

*Kudũs benim Őehrim, Gazze benim Őehrim.
Nehirden denize Filistin benim ũlkem.*

Meyvelerimi bıraktım toprağa bugũn.
Başımın ũzerindeki ağırlık gelip kucağıma
kondu. Bir zeytin dalı alıp benden, uçtu uçtu,
gũge kanat ırdı.

GAZZELİ ÇOCUKLAR

Ayşegül Sözen Dağ

Biz çocuklar,
Dünyanın tüm çocukları
Yoklama aldık aramızda
Gazzeli arkadaşlarımızın adları
Yok yazıldı kâğıda
Bir gün herkes unutsa da
Çocuklar unutmaz asla

Biz çocuklar,
Dünyanın tüm çocukları
Çağırdık bulutları, kuşları
Çiçekleri, incirleri, dağları
Karpuzun en kırmızısını
Barışı, umudu ve sabrı
Zeytinin en yeşilini çağırdık

Biz çocuklar,
Dünyanın tüm çocukları
Ellerimizi semaya kaldırdık
Uçsuz maviliklere
Uçurtmalar bıraktık
Siyah, beyaz ve yeşil şeritlerle
Dalgalandı tepelerde
Mescid-i Aksa kalbimizde
Filistin bayrağı göklerde

RESFEBE

Zeynep Eyüboğlu Alan

Sevgili çocuklar, bu sayımızda size Kudüsle ilgili kitapların isimlerinin olduğu bir resfebe hazırladık.

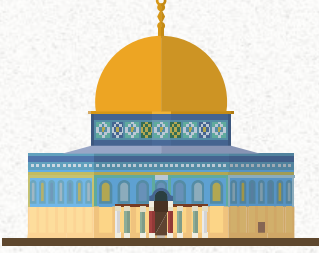
Şifreleri çözerek kitapların isimlerini bulabilirsiniz.

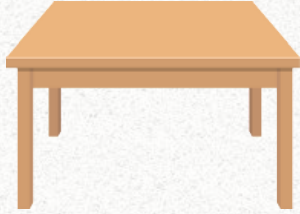
İsimlerini bulduğunuz bu kitapları okuyabilirsiniz.

Eminim kitaplardan çok şey öğreneceksiniz.

1

1

LI

2

ÜN

I

3

3

E

KULUC

CEVAPLAR:

1. Bir Kudüs Masalı (İknur Koç Aytaç)
2. Kudüs'ün Kuşları (Mehmet Teber)
3. Üç Mescide Yolculuk (Ayşegül Uyar)

Çınar Ağacı

Yazar: Birben Taşkıran
Çizer: Bade Neser

Ağaçların cinsiyeti olmaz ama bilir misiniz ki çınar ağaçları "baba" lara benzetilir. Heybetli duruşları ve kocaman gölgeleriyle bir baba gibi korumacıdırlar. Yanlarına gittiğinizde kendinizi güvende hissedersiniz.

Çınar ağacının meyveleri top şeklinde yıldızlara benzer. Hatta deniz kestanesine benziyordur ama dikenleri elinize batmaz, yumuşaktır. Yine aynı baba yüreği gibi.

Çınar ağaçları çınargiller ailesinin kalın çaplı ve uzun boylu ağaçlarından. Sulak bölgeleri severler. Neredeyse 50 metreyi bulur çınarların boyları. Üstelik dünya üzerinde en yaşlı ağaçlardandırlar. 115 milyon yıl önceden kalma fosillerinin bulunduğunu düşünürsek yaşlı demek az bile kalabilir.

Türkiye'deki en eski çınar ağacı, Bursa'daki İnkaya Çınarı'dır. Uludağ'ın eteklerinde 608 yıldır yaşamaktadır. Adını Osmanlı'nın ilk köylerinden olan İnkaya'dan almaktadır ve Osmanlı İmparatorluğu'nun tüm zamanlarına şahitlik etmiştir. O zamanlarda çınar ağaçları yapraklarını erkenden dökerse kışın çabuk geleceği, geç dökerse geç geleneğine inanmış insanlar. Çocukları olduğunda ise çınar ağacı dikerlermiş, çocukları aynı çınarlar gibi uzun ömürlü olsun diye. Hatta geçmiş ile geleceğin birbirine bağladığını düşünürlermiş ağaçların.

Düşünsenize bu çınar bir insan olsaydı bize neler söylerdi. Şöyle der miydi?

“O kadar çok savaş, kuraklık ve yokluk gördüm ki size söyleyeceğim en önemli şey bir arada sevgiyle yaşamayı öğrenmenizdir çocuklar. Bu ülkenin en güzel zamanlarında en tatlı çocukları seyrettim, çevremde oyunlar oynarken. Büyüdüler, kimileri asker oldu kimileri kaymakam. Hepsi bu ülke için çok çalıştı. Aileler geldi yamacıma, piknik yaptılar, oyunlar oynadılar. Neneler, dedeler gölgemde huzur buldu. Hepsinin gözlerinde umut gördüm, bu ülkenin ihtiyacı olan ve hiç bitmeyeceğini bildiğim bir umut...”

Şimdi o çınarın altında olduğunuzu ve ona sarıldığınızı düşleyin. Kim bilir nasıl da huzur verirdi ufacık yüreklerinize. Her karış toprağımızı ve ağacımızı sevin çocuklar.

GÖZ BEBEĞİMİZ: MESCID-İ AKSÂ

Dr. Fatma Hazan TÜRKKOL

Miyavv... Bu ay bir değişiklik yapıp Filistin'in başkenti olan Kudüs'teki Mescid-i Aksâ'ya geldim. Müslümanların Kabe'den ve Medine-i Münevvere'den sonraki üçüncü kutsal yerine... Koskocaman bir alandayım, Filistinliler de çok misafirperver. Uzaklardan geldiğimi öğrenince hemen bana mamalar ikram ettiler, gezdirdiler, bir ihtiyacım olup olmadığını sordular. Burada kendimi evimde gibi hissediyorum doğrusu. Ama gelin gezmeye başlayalım. Görecek çok şey var.

Mescid-i Aksâ, 144 dönüm kocaman bir alanda bulunan cami, medrese, şadırvan, sebil gibi yapıların hepsine verilen isim. Sevgili Peygamberimiz, miraca burada bulunan camiden çıktığı için bizim için çok çok önemli.

Kudüs veya Filistin kelimelerini duyunca hemen aklımıza gelen bu muhteşem caminin ismi **Kubbetü's-Sahre**. Sapsarı, parıl parıl kubbesi hemen dikkat çekiyor. Çinileri ise unutulmaz. Kubbetü's-Sahre 692 yılında Emevîler tarafından yapılmış.

Peygamberimizin bir kayanın üzerine basarak göğe yükseldiği miraç, işte burada yaşanmış. Bu kayaya, "**Muallak Taşı**" deniyor. Sekizgen yapı, Peygamberimizin ayağını bastığı kayanın etrafına yapılmış. Bu yapının adı da buradan geliyor. Kubbetü's-Sahre, "kayanın/taşın kubbesi" demektir.

Kible Mescidi'ne geldim. Kubbetü's-Sahre'nin çok uzağında değil. Az önce rehber kedi, "*Kible Mescidi, güney kısımda yer alır.*" dedi. Bu camiyi ilk kez Hazreti Ömer, Kudüs'ü fethettiği zaman yaptırmış. Sonra tarihte pek çok Müslüman idareci de aynı yere yeni camiler yaptırmış. Bugün gördüğümüz cami ise 714 yılında Abdülmelik bin Mervan tarafından yaptırılmış. Gri bir kubbesi var. Kubbetü's-Sahre'ye göre biraz daha küçük. Ama Kudüs'e gelerseniz onu hemen tanıyabilirsiniz.

Burası *Peygamber Kubbesi*. Tek kişinin namaz kılabileceği kadar bir yer, gördünüz mü? İşte, üzeri kubbeyle örtülmüş minik yerde miraca çıkacağı gece sevgili Peygamberimiz, diğer bütün peygamberlere namaz kıldırılmıştı. İlk kez Emeviler tarafından yapılmış ama zaman içinde yıpranınca önce 1538 yılında Kanuni Sultan Süleyman, sonra da 1845 yılında ise Sultan II. Abdülmecid tarafından yeniden yaptırılmış.

Osmanlı Devleti'nin, Kudüs'te yaptırdığı ilk hatırasına bakar mısınız? Ne muhteşem! Burası *Kasım Paşa Şadırvanı*. 1527 yılında, Kanuni Sultan Süleyman'ın atadığı Kudüs Valisi Kasım Paşa tarafından yaptırılmış.

Gezerken Kubbetü's-Sahre'ye çok benzeyen bir yapı gördüm. Sanki küçültülmüş hâli gibi. Bakın ne kadar da çok benziyor. 688 yılında Abdülmelik bin Mervan tarafından yapılan bu yapının ismi **Silsile Kubbesi**. Kubbenin neden yapıldığı tam olarak bilinmiyor ama pek çok tarihçi Kubbetü's-Sahre yapılmadan önce bir model olarak inşa edildiğini söylüyor. Bir ara kilise olarak kullanılsa da Selahaddin Eyyubi Kudüs'ü fethedince yeniden caminin bir parçası olmuş. 2012 yılında da güzel ülkemiz Türkiye tarafından kubbesi onarılmış, çinileri özenle değiştirilmiş.

Mescid-i Aksâ'nın on beş tane kapısı var. Beş tanesi kapalı. Açık olan en büyük kapıyla tanışmak ister misiniz? İsmi **Kattain Kapısı**. Yeşile boyanmış iki kanattan oluşan bu kocamaaaan kapı, Kudüs'ün çarşısına açılıyor. En son 1927 yılında tamir edilmiş. Bugün hâlâ sapasağlam duruyor.

Size bir yer daha göstermek istiyorum. Çok önemli !

Yaklaşın, yaklaşın!

Bu küçük odacıklardan oluşan yapılar, Memlükler ve Osmanlı Devleti tarafından yaptırılan medreseler. Mescid-i Aksâ tarihi boyunca sadece bir ibadet yeri olmamış. Öğrenci yetiştirilen bir okul, Müslümanların buluşma yeri, Ramazan ayında iftarların, bayramlarda eğlencelerin yapıldığı yaşayan capcanlı bir yer.

Ben biraz daha gezip notlar almak istiyorum. Önümüzdeki sayıda buluşmak üzere.

AVCI VE TUZAK

Vedat EĞİLMEZ

II TANE Mİ NEFES Mİ?

Kıtlık zamanı... Toprak cimrilemiş.
Aç kalmış insanlar, fakirleşmiş.

Yağmamış yağmur, dereler kurumuş.
Kader tabii Allah böyle buyurmuş.

Yunus'un da ziyan olmuş ekini,
Evinde kalmamış hiç yiyeceği.

Âşık Yunus, âşık değilken daha
Yardım için gitmiş ulu dergâha

O dergâhta varmış bir gönül eri
Hiç kimse eli boş dönmemiş geri

Hacı Bektaş-ı Veli imiş adı
Görenin dilinden düşmezmiş yâdı.

Yunus'u demişler Hacı Bektaş'a,
Kararını beklemişler telaşla.

Gidin sorun demiş şu sualimi.
Dergâhtan tane mi ister nefes mi?

Belki buğday, arpa belki de mısır
"Tane" bunların hepsinin adıdır.

Yunus cevabını fazla düşünmez
Nefesin sırrına o gün eremez.

Alır sırtına bir çuval taneyi
Buldu zanneder derdine çareyi.

Hızla uzaklaşır ulu dergâhtan
Ama asla kaçamaz o sorudan.

Yarı yolda çok pişman olur Yunus, döner gider dergâha
İndirir sırtından çuvalı geriverir onlara.

“Nefes isterim ben o Padişahın göğsünden
Ne büyük hata ettim taneyi seçmekle ben.

Nefes, bir yoldur ilimlerle süslenmiş
Cahillerin, aptalların gözlerinden gizlenmiş.

Bu soruyu gördüm her gittiğim yerde
Bu soruyla boğuştum bütün marketlerde.

Çikolata, cips, kola ve hamburger
Reyonlarda bir tuzak gibi bizi beklermiş meğer.

Her gıda bir tuzak, avcının tezgâhında
Tane, nefes gibi görünür renkli ambalajında.

Renkli bir gözlük takmış avcı aklımıza
O gözlükten çamur bile geliyor iştahımıza.”

Bu bahis bitmez, çok örnek var daha
Biz unutmadan dönelim Hacı Bektaş'ın dergâhına.

Yunus nefes ister vazgeçerek taneden
Ama kabul görmez pişmanlığı o yüce yerden.

Sen bizden çıktın derler bizim Yunus'a
Anahtarın ondadır diye gönderirler Tapduk'a.

Tapduk Emre'nin dergâhında Yunus, Âşık Yunus olur.
Onun her sözüyle avcılarının tuzakları bozulur.

KARANLIK VE

Merhaba arkadaşlar! Uzay istasyonundan Kaptan Kozmo'ya bağlandınız! Size bir soru: Dünya'daki teleskoplarımızın zar zor görebildiği bir gezegen var. Bilim insanları tarafından çok az incelenen, karanlık, gizemli bir gezegen bu. Adını biliyor musunuz?

Güneş'ten çok uzakta ve yörüngesinden dolayı yalnızca bir tarafı aydınlanıyor bu gezegenin. Yer çekimi oldukça az. Mesela olur da gezegende hareket etmek isteseyiz, bu ancak ayakkabılarımızın üzerindeki ağırlıklarla mümkün olur; aksi takdirde tüy gibi uçarsınız. Ayrıca donmamaya da dikkat etmeniz gerekir. Çünkü sıcaklık eksi 212 derece! Bu gezegeni Dünya'dan gözlemlemek ve araştırmak imkânsız olduğundan, NASA oraya insansız uzay aracı gönderdi. Aracın gezegene ulaşması 9 yıl 8 ay sürdü. Araç, hedefe varıp veri iletmeye başladığında bilim insanları gezegenin yüzeyinin ilginçliği ve içinde kaç olası sürecin meydana geldiği karşısında hayrete düştüler.

GİZEMLİ GEZEGEN

Çekilen resimlerde gezegenin üst katmanlarının buz ve kayalardan oluştuğu görülüyor. Karanlık alanlar ve kraterler ise hâlâ gizemini koruyor. Ayrıca gezegenin bir kısmında kalp deseni var. Bu kadar uzak olmasaydı, uzay aracım ile gidip kendi gözlerimle görmek isterdim! Plüton'dan bahsettiğimi anlayanlarınız olmuştur.

Yakın geçmişe kadar Plüton'un, aynı Dünya veya Mars gibi bir gezegen olduğu düşünülüyordu. Ancak çapı güneş sistemindeki diğer gezegenlere göre çok daha küçük ve kütlesi de düşük olduğu için 2006 yılından beri normal bir gezegen olarak kabul edilmiyor. Ay'dan bile ufak olan Plüton artık "cüce gezegen" olarak sınıflandırılıyor. Bu yüzden ona "gezegen" değil, "gezegencik" desek daha doğru olur.

MÜNEKKİT SELVA

Meryem Selva İnce

Merhaba sevgili okur ben Münekkit Selva. İsmim nereden geliyor diye soracak olursan mesleğimden. İşim gücüm eleştirmek. Ama eleştiri dediysek alay edenlerden, kötüleyenlerden değil. Münekkitlikten! Yani eleştiren kişi olmaktan. Her ay bu köşede seninle yeni yayımlanmış bir metni değerlendireceğiz.

Münekkit: Eleştiren, tenkit eden kişi, eleştirmen.

Yeniden Parlayan Güneş
PELIKANIM PELİ

Yazar: Esra Bulut

Çizer: Berk Öztürk

Yayınevi: Timaş Çocuk

“Pelikanım Peli, doğayla iç içe bir hayat süren, çevresinde gördüğü ve sevdiği canlılara isim vererek onlarla bağ kuran bir kız çocuğunun hikâyesi. Güneşi kurtarmak için arkadaşı Peli'yle büyük bir maceraya atılıyorlar. Macera dolu bir anlatıya hazır ol!”

Bak bu kez girişte metni tanımlamayı unutmadım. Eleştirel bir metin yazmaya tam da olması gerektiği gibi okuduğum kitabın kendimce ne olduğunu ifade ederek ve yeniden tanımlayarak başladım. Bu biraz özetlemekten farklı bir şey. Bazen bir kitabı anlatırken sadece olayları masal gibi anlatırız. Böyle olduğunda kitapta ne söylenmek istediğini kaçıırız. Kitap da bizim sadece duygularımızı besler, zihnimizi beslememiş olur. Hmm ne diyorduk?

Sihirli kelime: "Anlatı!"

Anlatı, bütün yazı türlerinde olayları okura aktarırken (hikâye ederken) metinde takip edebildiğimiz bir anlatım biçimi. Bazen bir yazarın sesi, bazen bir okurun, bazen bir güneşin/gezegenin, bazen bir pelikanın bazen de küçük bir kızın. İyi bir yazar anlatmak istediğini en iyi anlatacak ne ise ve kimse konuşturur metninde.

Bu bir orkestra şefinin konser salonunda müzisyenleri batonuyla (şefin elinde tuttuğu küçük bir değnek) yönetmesi gibidir. Yazar onları bazen düzenleyen, bazen yöneten, bazen de söylediklerini dinleyerek onlara alan açan bir sanatçısıdır.

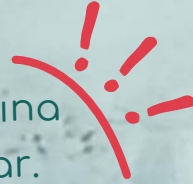

İyi bir okur da bir metni okurken en az yazar kadar anlatıcılara kulak verirse metni daha iyi çözümleyebilir. Önce düşüncesine değil, metnin ne anlatmak istediğine odaklanabilir. Pelikanım Peli'nin küçük bir kız çocuğu görünümündeki anlatıcısı da siz, benim iyi okur arkadaşlarım gibi çevresindeki tüm canlıları okuyor.

Okur olarak biz, bu metnin kahramanının adını bilmiyoruz. Fakat onun gözüyle anlatı dünyasına adım attığımızda onunla birlikte metnin içinde yer alan tüm canlıları okuyoruz. Bu metinde ağaç isimleri de var: Gelin, Neşe, Süslü. Ve bir pelikan var: Peli. Anlatıcı sırt üstü uzanmış, hayal kurarken birden etraf kararır ve Peli'nin kanatlarıyla oyun oynadığını düşünür. Oysa güneş bir uçağın kanadına takılmış, sürüklenip gidiyordur.

Küçük kız çok vakit kaybetmeden harekete geçer ve Peli ile uçağın peşine takılır. Pelikan yorulduğunda yakıt olarak ona balık verirler. Güneşi kurtardıklarında da Peli'nin torba ağzında onu dinlendirirler. Sonra ne mi olur? O kadarını da anlatmayayım. Eyvah bak gördün mü? *Özetlemeye başladım.*

Anlatılarda okurun dikkatini diri tutabilmek için bazen kahramanın karşısına şaşırtıcı sürprizler bazen de engeller çıkar.

Sürprizler genelde “*kararlı bir pelikanı kimsenin geride bırakamaması*”nda olduğu gibi bir metinde kahramanın pes etmeden yolculuğuna devam ettiğinde ve zorlukların üstesinden geldiğinde belirir.

Kahraman âdeta ödüllendirilir. (sayfa 39) Okur olarak biz de bu durumdan memnun oluruz, kim yapıp ettiklerinin karşılığını bulmak istemez ki? Pelikanım Peli’de de anlatı sonlanırken her şey yerli yerine oturur.

Burada parantez içinde bu metnin anlatıcısı olarak ben de bir ekleme yaptım ve tırnak içindeki sözlerin kitapta nerede yer aldığını sayfa numarasıyla gösterdim ki okur olarak sen de Peli’yi okuduğunda ne demek istediğimi bulup anlayabilesin. Çünkü iyi bir eleştirmen olmak istiyorsan kendinin olmayan tüm cümleleri yazında göstermen ve nereden aldığını belirtmen gerekir. Aksi takdirde biz buna intihal yani fikir hırsızlığı deriz! Bu durum aynı zamanda ahlaki bir zaaf olarak görülür.

Şimdiii bu sayıda da veda vakti geldi. Önceki sayıda “*anlatı*” ne demek diye araştırmanızı istemiştim. Bu kez “*farklı olmak*” ve “*normal*” ne demek üzerine biraz düşünmenizi istiyorum. Çünküüü *Uzun Kulak Karpa* ’yı okuyacak ve bir de kavramsal okumayı deneyeceğiz.

DERGİ

DÜNYASININ İZLERİ

Söyleşi: Ahmet Eren Törk - Salih Zengin

“Derginin yayın yönetmeni elinde çubuk yerine kalem tutan bir orkestra şefidir.”

Merhaba arkadaşlar! Sizi muhteşem bir orkestra şefiyle tanıştıracam. Şeyyy, yani yayın yönetmeni demek istedim. **SALİH ZENGİN**. Kendi içimdeki yetişkini ve onun kalbindeki çocuğu tanımak o kadar güzeldi ki...

*Dergi yayın yönetmeni, yazar, radyo programcısı, çocuk kitapları yayıncısı...
Kimdir Salih Zengin?*

İnsan kim olduğuna kendi karar verebilir mi bilmiyorum! Bizi tanımlayan cümleler hep başkalarının bizimle ilgili söyledikleriyle belirleniyor. İnsanın kim olduğunu anlama çabası bir ömür boyu sürer. O yüzden sorunun ilk kısmına cevap vermem zor. Hâlâ kendimi arıyorum.

Vereceğim her kısa tarihin uzun bir geçmişi olduğunu da hatırdan çıkarmamak lazım. 1974 yılında Maraş'ın Andırın ilçesinde doğdum. Liseyi bitirene kadar bu küçük ilçede yaşadım. Kendime kitaplarla ve hayallerle büyük bir dünya kurdum. İletişim Fakültesi'ni okumak için İstanbul'a geldim; geliş o geliş... Çocuklar için yazmaya devam ediyorum. Yaptığım bütün işleri severek yapıyorum. Merkezinde çocuk olan her şey güzel.

Okullar başladı. Öğrencilik yıllarından sizi etkileyen bir anınızı bize anlatır mısınız?

Öğrenciliğin her anı güzeldir. Büyüyünce koridordaki adımları bile özlersin Ama okul yıllarındaki anılarım yine yazmakla ilgili galiba. Ne sıkıcı değil mi? Lisede dersler dışında her şeyle uğraşan bir öğrenciydim. Mavi Tilki isimli bir duvar gazetesi hazırlıyordum kendi başıma. Ve o zamanlar bilgisayar olmadığı için her yazıyı ben yazıyordum. Koskoca okul yıllığını da tek başıma hazırladım. Bu yazı işi sanırım iyileşmeyen bir hastalık! Tek çaresi yazmaya devam etmek.

*Bir derginin yayın yönetmeni olmak ne demektir?
Dergi yayın yönetmeni neler yapar?*

Çok şey demektir. Bağ kurmaktır her şeyden önce. Çocukla ve çocukları ilgilendiren her şeyle bağ kurmak. Bağ kurmak ise öyle kolay değildir, çaba gerektirir. Bambaşka bir dünyadır çocuk kitapları. Çocuk gibi düşünmek dünyanın en zor işlerinden birisidir. Sorumluluğu büyüktür.

Dergi yayın yönetmeni de çocuğun bağ kurduğu her şeyle ilgilenir ve onu iki kapak arasında çocuğa sunar. Çocukların seveceği, ilgi duyacağı şeyi güzel bir anlatımla çocuğa sunmakla görevlidir yayın yönetmeni.

Bu sırada yazar ve çizer abi ve ablaları yardıma çağırır. Sonra hep birlikte bir orkestra oluştururlar. İşte bu orkestranın şefidir yayın yönetmeni. Ama çubuk yerine kalem tutar elinde.

*Kitaplarınızı ya da eserlerinizi oluştururken
çocuklara ya da gençlere ulaşmasını istediğiniz
en önemli şey nedir?*

İnsan adım atarken bile dikkat ettiği şeyler olur. Mesela kaldırıma ya da bir taşa takılıp düşmemek, birine çarpmamak gibi. Kitap yazıyorsanız ve hele ki okur çocuksa milyon tane şey düşünmeniz gerekir. Zihnimde çocuklar da oturup beni izlemeye ve benimle konuşmaya başlarsa işte o zaman birçok şey yolunda demektir.

Sonrasında da yazacağım şeyin çocukların ilgisini çekip çekmeyeceğine, onları sevip sevmeyeceklerine dair bir sürü şeyi düşünerek yazarım. İyi bir edebiyat dili, duyguları harekete geçiren doğru üslup, bu hayali tamamlayan çizimler. Bunu iyi bir baskı hâlinde okura sunmak da önemli.

Genelde kitap seçimleri anne babalara bırakılıyor. Okul öncesinde bu mümkün ama okul döneminde artık her çocuk kendi kitabını seçmeli. Herkes ıspanak sevmez değil mi? Edebiyat da böyledir. Çocuğun ilgi, merak ve zihinsel duygularına seslenen iyi kitaplarla buluşması gerekir. Okullarda bence güzel okuma dersleri de olmalı. Kitaba az yer ayırıyoruz okullarda. Oysa çocuğu büyüten şey dersler değil, kitaplardır. Edebiyatın ve ona eşlik eden görselliğin tadını alan çocuğu başka bir şey mutlu etmez. En önemli şey, okurken onları mutlu etmek...

Zaman makinasına girme şansınız olsaydı hangi devre ve ülkeye gitmek isterdiniz, neden o ülke ve devir?

O kadar uzaklara gitmeye gerek yok. Çocukluğuma dönüp kendime bakmak isterdim. Acaba nasıl görünüyordum uzaktan.

Bir mucit olma şansınız olsaydı neyi icat etmek isterdiniz?

Mucidim zaten. Olmayan masalları icat ediyorum.

Kardelen Çocuk okurlarına neler tavsiye edersiniz?

Tavsiyem kısaca şu: O elindeki tableti ve cep telefonunu yavaşça yere bırak. Ve şimdi sakince bir kitabın kapağını aç!

SALİH ZENGİN İLE KISA KISA

En sevdiğiniz kitap: Küçük Prens.

En sevdiğiniz müzik: Ağaç yapraklarının rüzgârda çıkardığı ses.

En sevdiğiniz sinema filmi: Çağrı.

En sevdiğiniz hobi: Dergi çıkarmak.

En sevdiğiniz renk: Uçuk mavi.

En sevdiğiniz mevsim: İlkbahar.

En sevdiğiniz şehir: İstanbul.

En sevdiğiniz bilim dalı: Sanat dallarını tercih ederim.

En sevdiğiniz arkadaş: Çocuk.

En sevdiğiniz meyve: Yeşil erik ve karpuz.

En sevdiğiniz yemek: Kebap.

En sevdiğiniz şair: Kalbime dokunan dizelere sahip çok kişi.

En sevdiğiniz şiir: Mona Roza.

En sevdiğiniz sanat: Yazmak.

En sevdiğiniz hayvan: Fil.

CANKIZ İLE ANKA'NIN DEYİŞ SANDIĞI 2

Zehra Nur Canpolat

Cankız bir köşede elindeki çubukla toprağı eşeliyordu. Evin bahçesinde böyle mutsuz oturmasının sebebi Gazze'deki yaşlılarının yaşadıklarıydı. *“Dünya bu kadar acımasız bir yer olmak zorunda mı?”* diye düşünürken tüm ihtişamıyla Anka yanında bitiverdi küçük kızın.

- Bugün canın fena sıkkın anlaşılın, deyiverdi selamlaşmadan.

Göğün şeker mavisinden üzölüp gelen dostunun sesi ile irkilen Cankız,

- Fazlasıyla, diyebildi rengârenk kuşa.

Anka olan bitenin farkındaydı. Kocaman kanatları ile yaşatılan kötülükleri yok etmeyi o da çok istiyordu. Cankız'ın umutsuzluğuna bir çare bulmayı da.

- Hadi! Paçaları sıvayalım, dedi bir çırpıda.

- İyi de etek giydim bugün ben, deyince Cankız, Anka gülümseyerek

- Küçük dostum, bir iyilik hareketi için hazırlanalım, demek istedim.

- Sandığını göremeyince bunun bir deyim olduğunu anlayamadım ki!

- Ah, seni böyle görünce şaşkınlıktan unuttum deyişler sandığımı çıkarmayı.

Güzel kız eliyle mahcup yanağını okşadı Anka'nın. Bir koşu odasından kumbarasını getirip ona teslim etti.

-Uç kardeşlerimin diyarına, onları çok sevdiğimi fısılda kulaklarına!

Rengârenk kanatlarıyla göğün hep masmavi olmasını umarak uçmaya başladı Anka.

SİMSİM'İN DÖNÜŞÜMÜ

Maceranın yeni görevi dağın zirvesindeki ağaçtan zeytin getirmektir. En güzel zeytinler oradaydı. Zeytinler fide yapılacak ve çiftçilere dağıtılacaktı. Fakat Simsim hasta oldu. Küçük bedeni acı içindeydi.

Pupa dedesine:

- Ateşi düşmüyor, ne yapacağız, diye sordu.

Koru Dede sakalındaki kuşların gıdıklarını okşadı. Sonra:

- O özel bir kuş, kelebek kızım. Şu an acı çekiyor. Ama iyi olacak.

Annesi odaya girdi:

- Çantayı hazırladım. Şimdi çıkarmanız iki gün içinde ulaşırsınız.

Pupa:

- Simsim ne olacak?

- Ben buradayım, merak etme.

Pupa'nın gözleri doldu. Ne yapacaktı? Nasıl gidecekti. Pupa dostunun yanında olmanın her şeyden önemli olduğuna karar verdi.

- Simsim olmadan olmaz, dedi.

Koru Dede gülümsedi:

- Aferin kelebek kızım.

"Dost kara günde belli olur."

Yazar: Büşra Tümkaya
Çizer: Gökhan Özdemir

Bir gece sabaha karşı muhteşem bir şey oldu. Simsim ışık topuna dönüştü. Pupa uykulu gözlerini ovuşturarak baktı.

Işık topu büyüdü, büyüdü. Simsim'in kanatları rengârenk oldu. İrileşti. Neredeyse boyu tavana değecekti. Sonra ışık topu yavaşça kayboldu. Şimdi yatağın üstünde muhteşem güzellikte bir kuş oturuyordu. Pupa hayretle sordu:

- Simsim, bu sen misin?

Simsim:

- Evet, dedi. Gülümsedi. Sonra:

- Yeni görev ne oldu?

- Gitmedim. Senin yanında olmak istedim.

Simsim buna çok mutlu oldu.

- Hâlâ vaktimiz var, gidelim.

- Süre dolmak üzere. Yetişemeyiz.

Simsim kanatlarını kocaman açtı. Çok etkileyiciydi.

-Yetişebiliriz, dedi.

Pupa neşeyle Simsim'in sırtına bindi. Simsim odanın penceresinden göğe doğru uçtu.

Zeytinleri vaktinde getirebilmişlerdi.

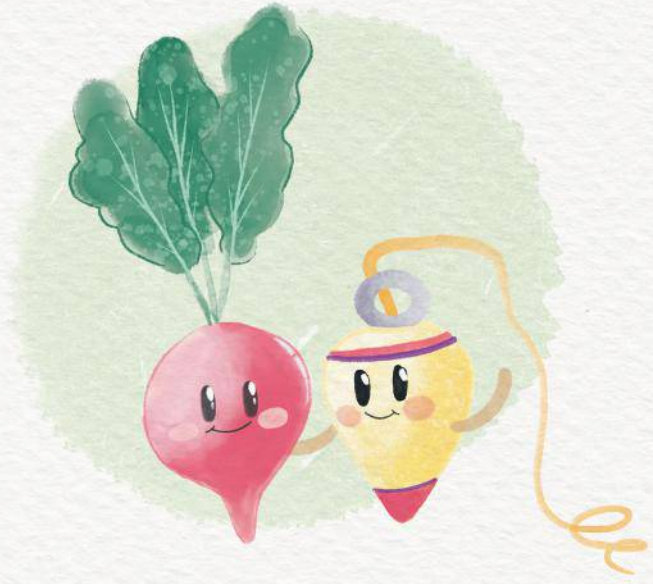
Uçmak nefes kesiciydi. Daha güzeli ise dostluktu.

BİR OYUNCAK HİKÂYESİ

Yazar: Gülsüm Sezgin
Çizer: Bade Neser

Her şeyin bir hikâyesi var. Oyuncakların da öyle. Hadi tarihin en eski oyuncaklarından biri olan topaca yakından bakalım.

TOPAÇ ÇEVİRDİM PIR PIR, İŞTE DÖNÜYOR FIR FIR!

Hiç topacın oldu mu bilmiyorum. Hani alt tarafı sivri, üst tarafı tombulca, koni biçiminde, tepesinde de ipi olan oyuncak. Turpa benziyor.

İpini önce bir güzel sararsın, sonra aniden çekersin: fir fir fir! İşte böyle döne döne etrafta bir süre gezindikten sonra kendiliğinden durur topaç. Sonra bir daha, bir daha...

Topaç çevirmek yetenek işidir. Hem el becerisi hem de planlama gerektirir. Kimin topacı en uzun süre dönerse o en iyi oyuncudur.

Şimdiye kadar yaşamış en eski oyuncak hangisidir diye sorarsan, topaç kesin ilk birkaç tanesinin içine girer. Çünkü dünya üzerindeki en yaşlı oyuncaklardan biridir. Ta antik çağda bile vardı ve çocuklar onunla oynuyordu. Ayrıca çok da meşhur.

Topacın topaç dışında başka isimleri de var. Fırfır gibi, fırlıdak gibi, firdöndü gibi, döndürek gibi. Hepsi de çok komik ve eğlenceli isimler. Tıpkı kendisi gibi. Tarihte de öyleydi, günümüzde de neredeyse bütün dünyada biliniyor.

Yakın zamanda daha teknolojik benzerleri de çıktı. Bayblade oyunu gibi. Şekli biraz değişik gibi dursa da aslında mantığı ve eğlencesi aynı. İpini ya da pimini çektiğin topaç, yere attığın andan itibaren döner, döner ve döner... Sonsuza kadar değil elbette. Sonunda durur ve senin onu bir daha atmanı bekler.

VEDAT VİRÜS

VE ARKADAŞLARININ SIRADIŞI MACERALARI

3

Ahmet Melih Karağuz

Selam, ben Serkan Ransomware. Dijital dünyanın karanlık tarafının bir sakiniyi tanıyorsunuz şimdi. Benim hikâyem, fidye yazılımlarının en acımasızlarından birinin hikâyesidir.

Başlangıçta, ben masum gibi görünen bir dosya veya uygulama olarak bilgisayarınıza sızırım. Vedat Virüs ve Melis Malware gibi ben de kullanıcıların dikkatsizliklerini hedeflerim. Güvenilmeyen kaynaklardan dosya indirmek veya e-posta eklerini açmak, benim gibi kötü niyetli yazılımlara kapıyı açabilir.

Ancak benim amacım biraz farklıdır. Bilgisayarınıza girdiğimde, tüm dosyalarınızı şifrelerim ve sizin için ulaşılmaz hâle getiririm. Ardından, bilgisayarınızı kullanmanızı engellerim ve ekranda korkutucu bir mesaj gösteririm.

Mesaj, şifreleri geri almak için bana belirli bir miktarda fidye ödemeniz gerektiğini söyler.

* * * * * * * * * *

İşte burada gerçek drama başlar. Fidye ödemezseniz, dosyalarınıza asla erişemeyeceğinizi düşünürsünüz. Ancak fidye öderseniz, belki de dosyalarınızı geri alabilirsiniz ama hiçbir zaman kesin bir garanti yoktur.

Serkan Ransomware olarak amacım, insanları fidye ödemeye zorlamak ve onları maddi olarak zarara uğratmaktır. Bu nedenle, güvenlik önlemlerini ciddiye almalı ve yedeklemelerinizi düzenli olarak yapmalısınız. Unutmayın, fidye yazılımları gibi tehditlerle karşılaşmamak için dikkatli olmalısınız.

Hikâyem, bilgisayar kullanıcılarına fidye yazılımlarının tehlikelerini hatırlatmak ve güvende kalma önlemlerini almanın önemini vurgulamak için burada. Dijital dünyada da tehlikeler var, ancak kendinizi korumak için bilinçli ve dikkatli olabilirsiniz.

İMGE DAĞI

NEMİ VE İKİNCİ YENİLER

Hafize Çetinkaya

Münekkit Selva'nın ilk eseri "*İmge Dağı- Nemi ve İkinci Yeniler*" Bulutsu Yayınlarından çıktı.

Kitabın kahramanı Salyangoz Nemi, bir gün şiir yazmak için İmge Dağı'na doğru yolculuk yapmaya başlıyor. Onun bu yolculukta ilk karşılaştığı kişi, Şair Semender oluyor.

Kitap boyunca Nemi kimlerle karşılaşmıyor ki. Şiir tarihimizde silinmez izler bırakan ve adlarına İkinci Yeni dediğimiz şairlerin neredeyse hepsi bu kitapta Nemi'ye yol gösterip kendi şiirlerini okuyor.

Turgut Uyar'dan Sezai Karakoç'a, İlhan Berk'ten Gülten Akın'a uzanan ve yedi şairden bir sürü ipucu ile örülmüş bu kitap, insana kendi şiirini öyküleme isteği uyandırıyor.

Şiir okumak ya da yazmak istiyorsan ve nereden başlayacağını bilmiyorsan korkmana gerek yok. Salyangoz Nemi de senin gibi bu işte acemi. Belki ona yol gösteren şairler sana da yol gösterir...

İMGE DAĞI NEMİ VE İKİNCİ YENİLER

Yazar: Meryem Selva

Çizer: Uğur Altun

Yayınevi: Bulutsu Yayınları

ABDULLAH HARMANCI'DAN İKİ YENİ KİTAP

Aynalı Baba ile Raci, Hışırtı Avcısı gibi eserleriyle tanıdığımız çocuk öyküleri yazarı Abdullah Harmancı, Beyaz Bulut Kitap'tan çıkan iki yeni kitabıyla yazı yolcuğunu sürdürüyor.

“Evimizde Bir Kanguru” Harmancı'nın yeni çocuk öykülerinden oluşan eseri. Bu kitapta on dokuz çocuk öyküsü bulunuyor. Kitabın bütün öykülerinde karşımıza çıkan Mert Barut, gözlerinden hayat sevinci fışkıran enerji topu bir çocuk. Her öyküde bizimle birlikte yeni bir komik olayın içine sürükleniyor.

EVİMİZDE BİR KANGURU

Yazar: Abdullah Harmancı

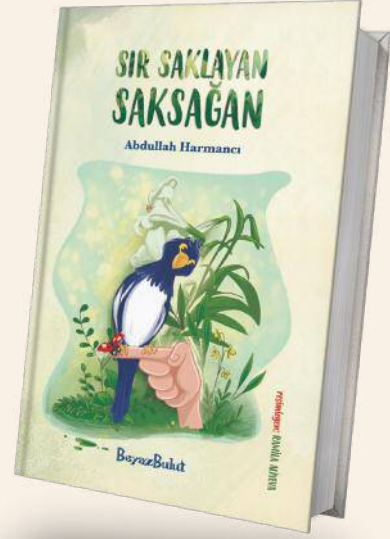
Çizer: Sibel Büyük

Yayınevi: Beyaz Bulut Yayınları

Bu komik olaylar bazen de fantastik bir hayret duygusuna taşıyor bizi. Mert, babasıyla birlikte otururken evlerine kocaman bir turuncu kanguru giriyor. Kanguru, önündeki kesesine ev eşyalarını doldurmaya başlıyor. Devamı mı? Devamını kitapta okuyacaksınız.

Abdullah Harmancı'nın Beyaz Bulut Kitap'tan çıkan diğerk çocuk öyküleri toplamı ise *"Sır Saklayan Saksagan"* adında.

Bu sefer bir köydeyiz. "Yer Yerinden Oynadı Köyü." Köyde çok ilginç şeyler oluyor. Bir leylek, kendine göre bir dil geliştirip köydeki arkadaşlarını sinirden çıldırtıyor. Bir sincap yavrusu salıncakta sallanırken... Sallanırken... Sallanırken... Göklerin derinliklerine doğru uçup gidiyor.

SIR SAKLAYAN SAKSAĞAN

Yazar: Abdullah Harmancı

Çizer: Ramila Aliyeva

Yayınevi: Beyaz Bulut Yayınları

Evlerin kapılarını pat pat pat çalıp kaçan biri var. Köylüler şaşkına dönüyorlar.

Harmancı'nın iki yeni kitabında otuz kadar öykü sizleri bekliyor!

ANNEEEE!

Ali Osman Dilberoğlu

Hava bayağı sıcağı. İki katlı müstakil bir evde yaşıyorduk. Evimizin bir de havuzu vardı. Şezlonga uzanıp kaşık kaşık soğuk puding yemeye başladım. Kesinlikle denemeniz lazım! Ancak hepinizin bildiği gibi hayat hep güzel gitmez.

Hele de üç ağabeyiniz varsa... En küçükleri olduğum için neredeyse tüm cefalarını ben çekiyorum.

Havuzda yüzeyim dedim ancak yere saçılan pudingime doğru yaklaşan bir örümcek gördüm. İzlemeye başladım onu. Zavallı tadına bakar bakmaz öldü. Çok dirayetliymişim ben de! İçeriden bir ses geldi: "Kızım koç, baban geldi!". Koşa koşa gidip kapıyı açtım, babam koltuğunda bir kutuyla gelmişti. "Al kızım, bak sana ne aldım." dedi. Kutuyu heyecanla açtım.

İstedim "Kaptan Bebek ve Gemisi!"

Ağabeylerim benimle yarım saat dalga geçtiler.

Ardından enseme gelen buz gibi su... Ve haykırışım:
"Anneee!"

GİZLİ VASIYET

Serra Yıldız

Haziranda karneler alındı mı arabaya bavullar atılırdı. Ben ve kardeşim arasında radyodaki en sevdiğimiz müzik için yaptığımız kavgalar ile yolculuğa çıkardık. Her sene olduğu gibi bu seneki tatil istikametimiz de aynıydı. Nereye mi dersiniz? Kö-ye!

Üstüne oturduğum sedir bile ömrünün son demlerinde olduğunu “gıcirt-gıcır” sesleriyle belli ediyordu “Abla bu sedirin ayağı kırıldı onu anladım da kumaşında da mı sorun vardı? Ayağımın biri sanki daha aşağılarda pamuklara değiyormuş gibi hissettirdi.” “Of Çınar bir bu eksikti. İki dakika duramıyorsun ki yerinde.”

Kendi kendime düzeltmek ile uğraşırken elim bir anda yünlerin dokusuna benzemeyen bir cisme değdi. Tam gözükme de kâğıda benziyordu. Hafif güç uygulayarak o parçayı kendime çektim. Bu bir mektup zarfıydı. Üstünde el yazısını andıran bir yazı ile “Torunlarıma Vasiyetname” yazıyordu. Çınar’a gelmesi için el hareketi yapıp yere oturdum. Mektup zarfını açınca beni karşılayan “Sevgili torunlarıma” sözcüğü bana dedem tarafından yazılmış gibi gelmişti:

*Gözümden bile sakındığım yavrularım;
Bu mektup elinize ulaşırsa bana emanet edileni
devralma zamanınız gelmiş demektir.
İsteğim, anlamanız köyün değerini*

*Gözünüzün önündeki değeri görmemiz ve anlamanız
benim size vasiyetimdir.*

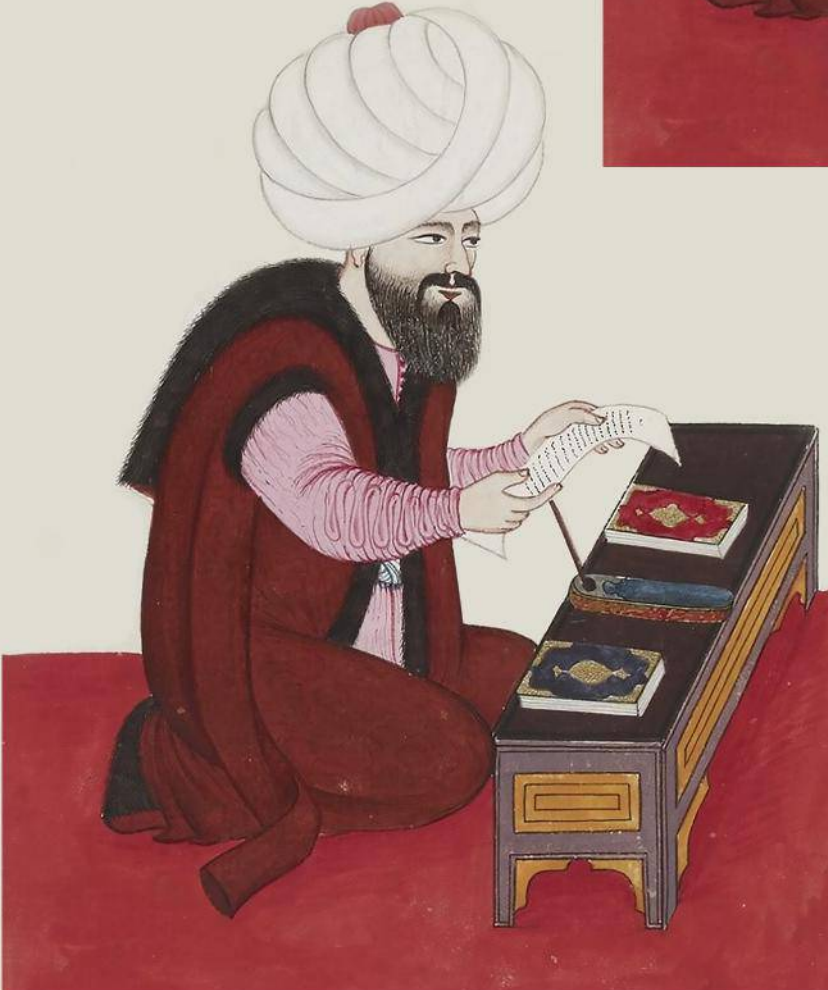
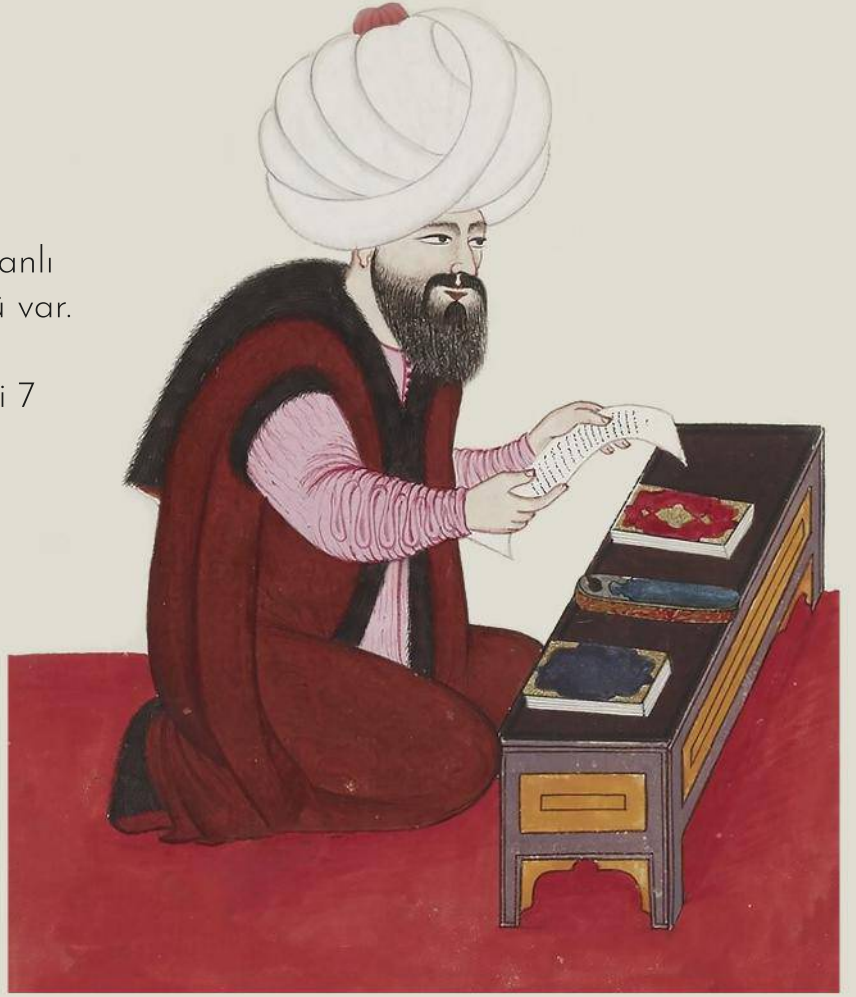
İki kardeş birbirimize baktık. Dedemiz haklıydı. Bu vasiyeti yerine getirecektik.

FARKI BUL

Hazırlayan: Mustafa UĞURLU

Sevgili çocuklar, bu sayımızda Osmanlı Devleti'ndeki bir müftünün minyatürü var.

Bakalım bu iki minyatür arasındaki 7 farkı bulabilecek misiniz?

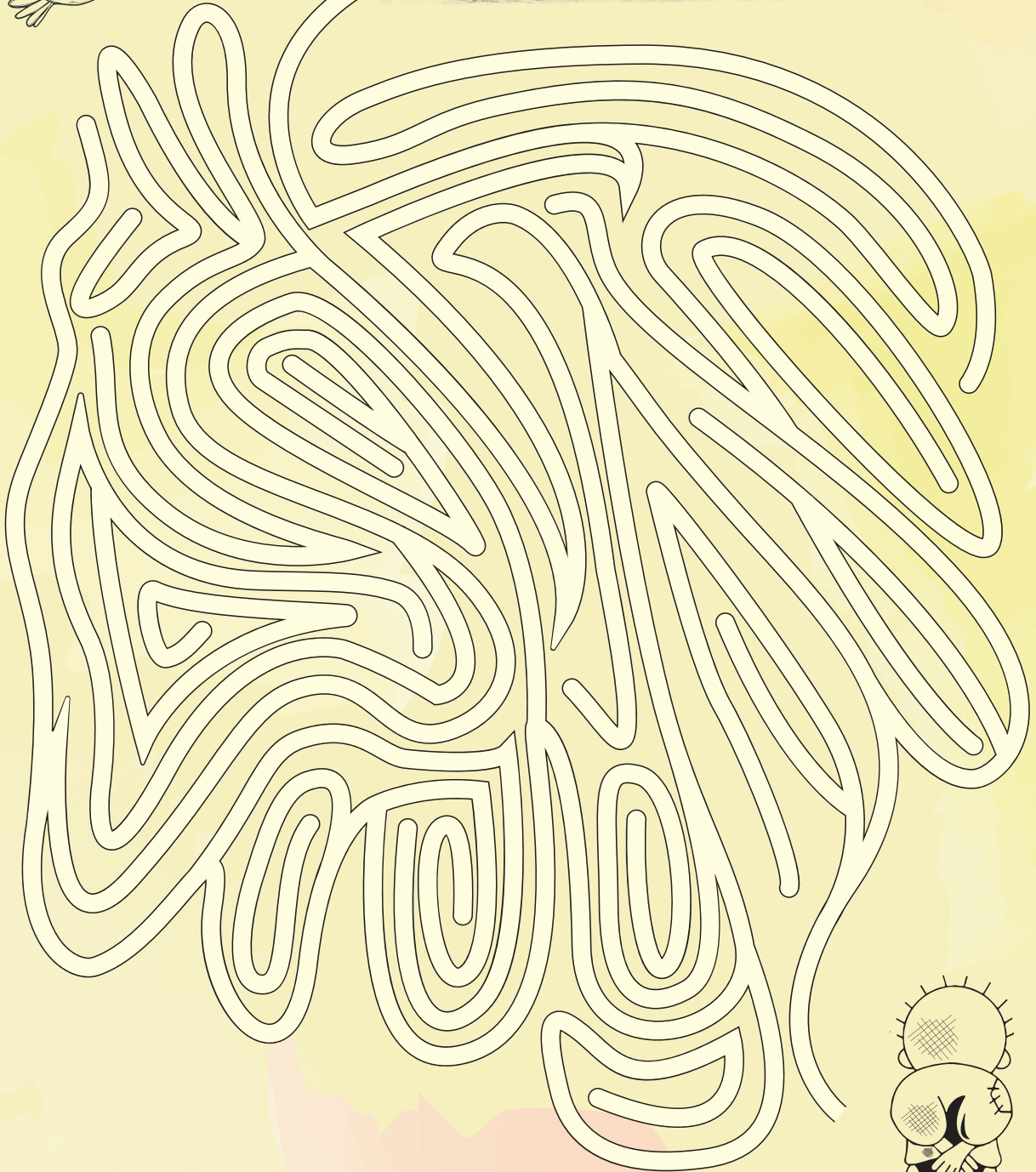

MERAKLISINA NOTLAR

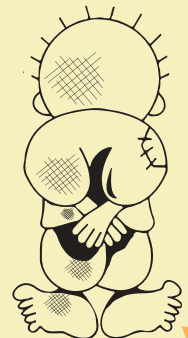
Müftü, dinî konulardaki sorulara cevap veren âlimdir. Osmanlı Devleti'nde bütün önemli şehirlerde müftüler bulunurdu.

Günümüzde ise Diyanet İşleri Başkanlığının il ve ilçelerdeki en yetkili temsilcileri müftülerdir.

LABİREN

Ben Hanzala, 10 yaşımdayım. Filistinliyim.
Labirentte bana yardım edip beni Kudüs'e ulaştırabilir misin?

KELİME AVI

Hazırlayan: Mustafa UĞURLU

AŞIK VEysel

Sevgili çocuklar! Bu sayıdaki kelime avımız öncekilerden biraz farklı.
Kelimeler labirent şeklinde birbirinin ardından geliyor.
Saklı kelimelerimizde büyük saz şairi Âşık Veysel'in 10 adet türküsü var.
Labirentimiz K harfinden başlayıp N harfinde bitiyor.
Bu bulmacamızı çözebilmek için biraz araştırma yapmanız gerekebilir.
Türkülerin ilk harflerini ipucu olarak sağdaki listede yazdık.
Listeyi siz tamamlayınız. Burada bulduğunuz türkülerini dinlemeyi de unutmayın!

K	R	U	V	Y	O	L	D	P	F	S	İ	D	Ğ	N	C	A
A	T	P	C	R	İ	K	A	O	A	T	I	M	Ğ	A	S	Y
R	A	T	O	E	B	I	Y	U	H	T	E	K	P	S	Z	Ö
S	B	F	P	C	C	M	Y	M	İ	S	Ş	I	N	L	O	N
I	K	A	R	N	K	G	Ü	Z	F	A	O	Z	H	Ş	Ç	A
J	B	Ü	Z	İ	F	Ü	İ	E	U	N	A	I	Ö	N	Y	L
N	E	G	E	N	U	Z	İ	L	S	R	N	L	I	H	E	O
İ	Ş	Ç	R	M	N	U	L	L	E	Ğ	A	T	R	P	C	Ö
H	Ü	Ö	R	Ğ	O	T	K	İ	Ö	L	S	V	M	D	R	Y
O	R	G	M	U	Ğ	İ	İ	Ğ	Ğ	Ü	U	Y	A	K	İ	B
M	O	K	E	Z	A	Ö	N	K	Z	N	Y	E	K	J	G	N
L	R	A	P	İ	E	A	O	T	H	Ö	G	Y	S	E	N	E
G	D	H	N	R	K	B	N	P	O	F	İ	P	Ö	G	İ	S
R	E	Ş	İ	Ü	İ	S	Ö	A	G	S	M	İ	D	Y	S	İ
S	Ü	İ	R	T	A	T	A	R	A	E	T	L	R	L	E	N
O	D	M	C	Ü	İ	A	İ	J	İ	Ğ	M	C	E	D	M	U
S	İ	U	G	P	İ	N	İ	S	A	K	E	D	İ	K	A	G
T	T	B	E	N	İ	N	B	O	L	D	Z	A	H	C	M	L
L	A	R	F	Ü	H	A	T	İ	R	Ö	T	N	L	A	T	D

Telefonunuzla karekodu okutarak sizin için seçtiğimiz Âşık Veysel türkülerini dinleyebilirsiniz.

AŞIK VEYSEL'DEN 10 TÜRKÜ

1. K _ _ _ _ _
2. B _ _ _ _ _
3. D _ _ _ _ _
4. A _ _ _ _ _
5. U _ _ _ _ _
6. G _ _ _ _ _
7. A _ _ _ _ _
8. G _ _ _ _ _
9. K _ _ _ _ _
10. S _ _ _ _ _

Bizim Çizgimiz

Hazırlayan: Mustafa UĞURLU

Sevgili çocuklar merhaba! Bu sayımızda sizinle bir tezhip motifinin yapılışını aşama aşama öğreneceğiz. Tezhip ne mi? **Tezhip**, bizim geleneksel süsleme sanatımızdır. Tezhip "altınlamak" anlamına gelir. Birçok tezhip eserinde boyanın yanında altın da kullanılır. Bu sanatı yapan sanatçıya **müzehhip** denir. Müzehhipler bu sanatla hat sanatı eserlerini ve kitapları süsler.

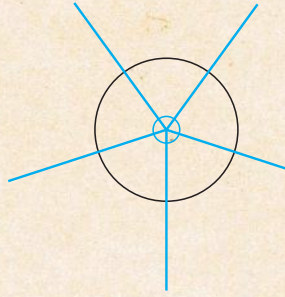
Aşağıda tezhip sanatımızda kullanılan **penç** isimli bir motif var. Penç, bir çiçeğin yukarıdan bakılarak çizilmesiyle oluşturulmuş bir motiftir. Farklı şekilleri de vardır.

Desenin çizilme aşamalarını takip edip siz de yan sayfaya aynısını çizersiniz.

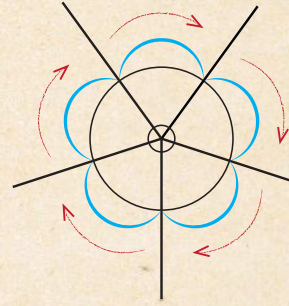
Böyle motifler yapmak hoşunuza gidiyorsa bu sanatı öğrenip siz de müzehhip olabilirsiniz.

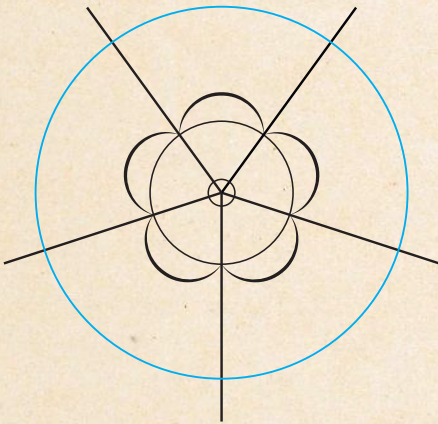
1- İlk olarak pergel ya da düzgün yuvarlak bir cisim kullanarak bir daire çizeriz.

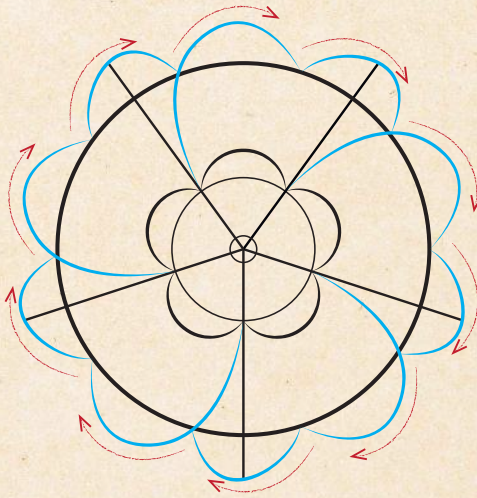
2- Daireyi beş eşit parçaya ayırıyoruz ve ortaya küçük bir daire daha çizeriz.

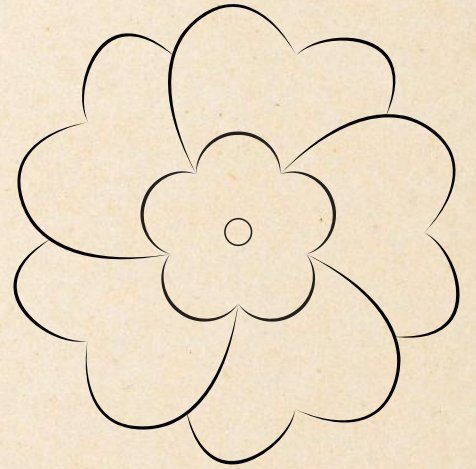
3- Daire ile çizgilerin birleşim noktalarından hilal şeklinde çizgiler çizeriz.

4- Şekli merkeze alarak daha büyük bir daire çizeriz.

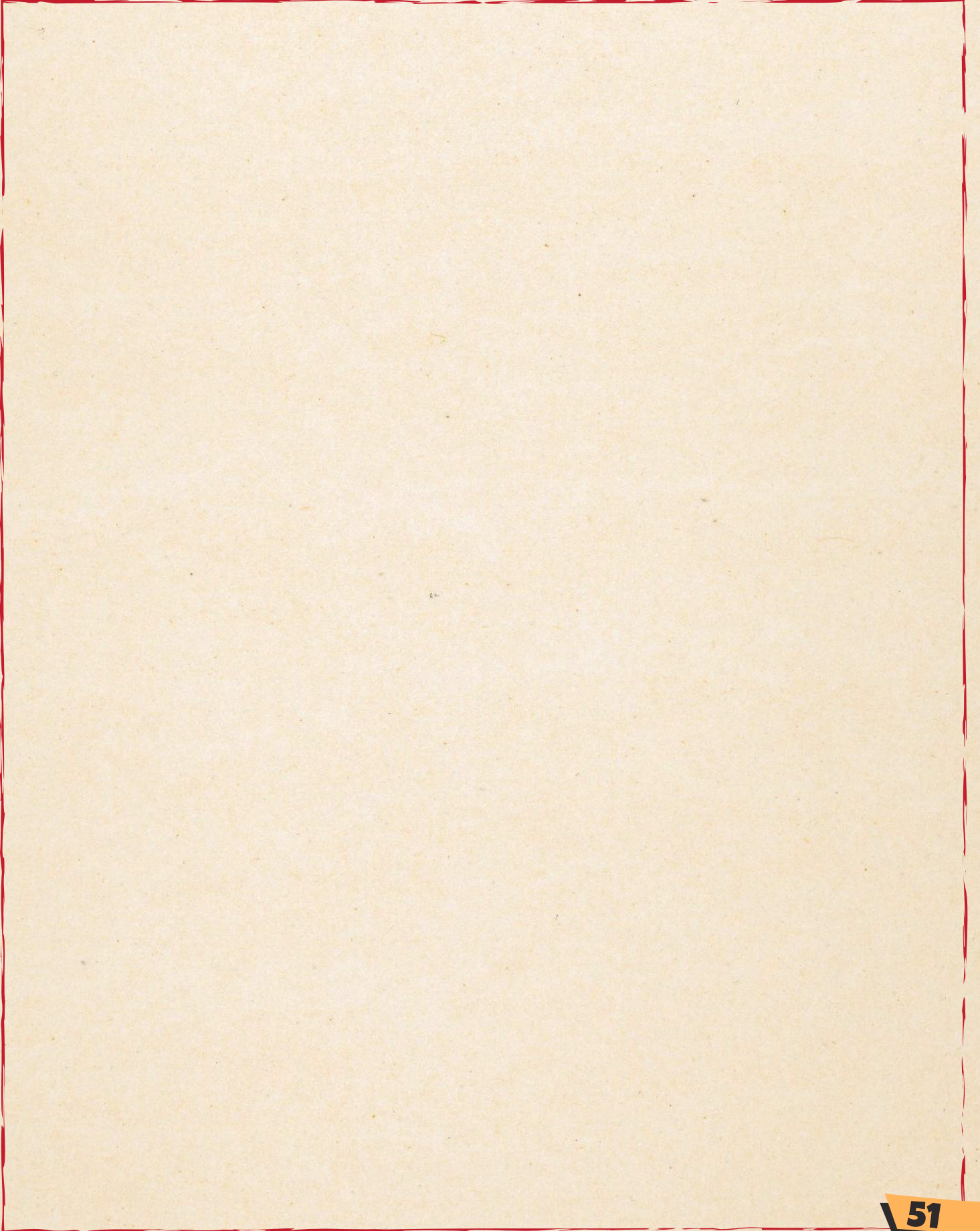

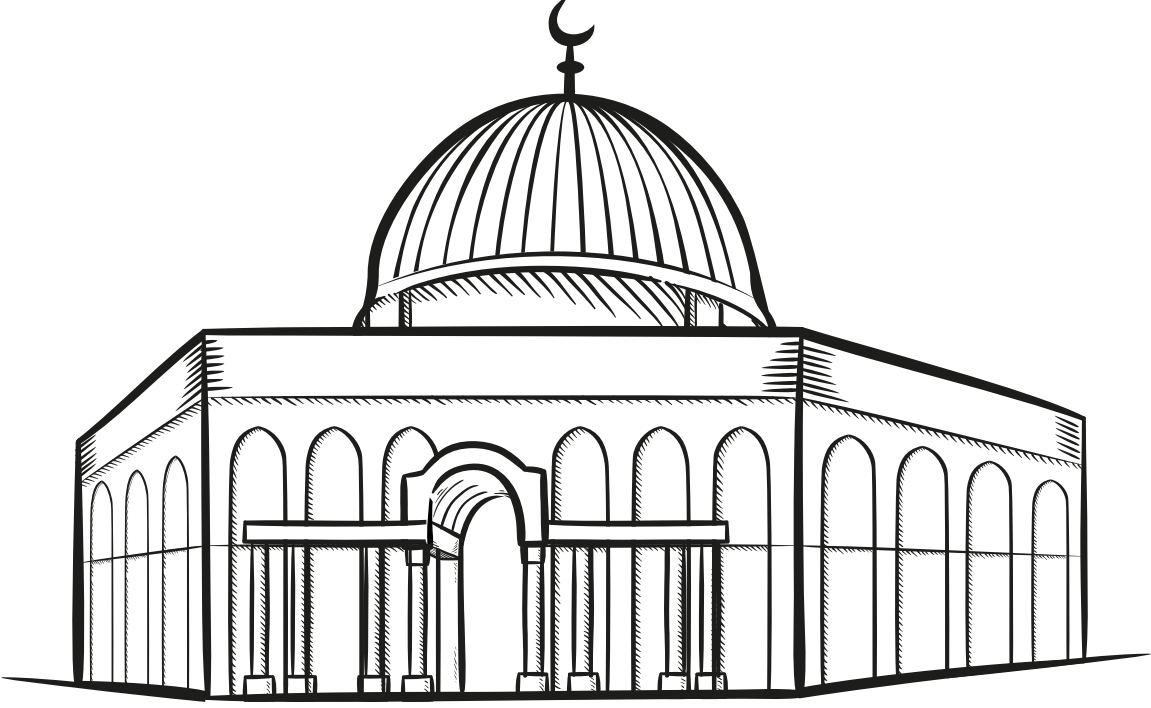
5- Kesişim noktalarına dikkat ederek şekildaki gibi bir uzun bir kısa çizgiler çizeriz.

6- Son olarak silinmeyen bir kalemle asıl şeklimizin üzerinden gidip diğer çizgileri siliyoruz. Ve penç motifimiz tüm güzelliği ile karşımızda.

Haydi bakalım! Yan tarafta öğrendiğiniz penç motifini siz de bu sayfaya çizin.
Motifi istediğiniz boyutlarda ve sayıda çizebilirsiniz.
Hatta aynı yöntemle daireyi beşe değil altıya veya yediye bölerek de farklı
penç motifleri yapmayı deneyebilirsiniz.

**YÜRÜ KARDEŞİM AYAKLARINA
BİR KUDÜS GÜCÜ GELSİN**

NURİ PAKDİL

Sevgili çocuklar, yukarıda Kudüs'te bulunan Kubbetü's-Sahre'nin çizimi var.
Güzel bir şekilde boyayıp odanızın duvarına asabilirsiniz.

Kalem Güzeli

Hazırlayan: Mustafa UĞURLU - Hattat: Fatih ÖZKAFA

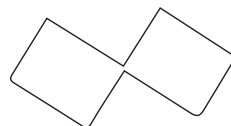
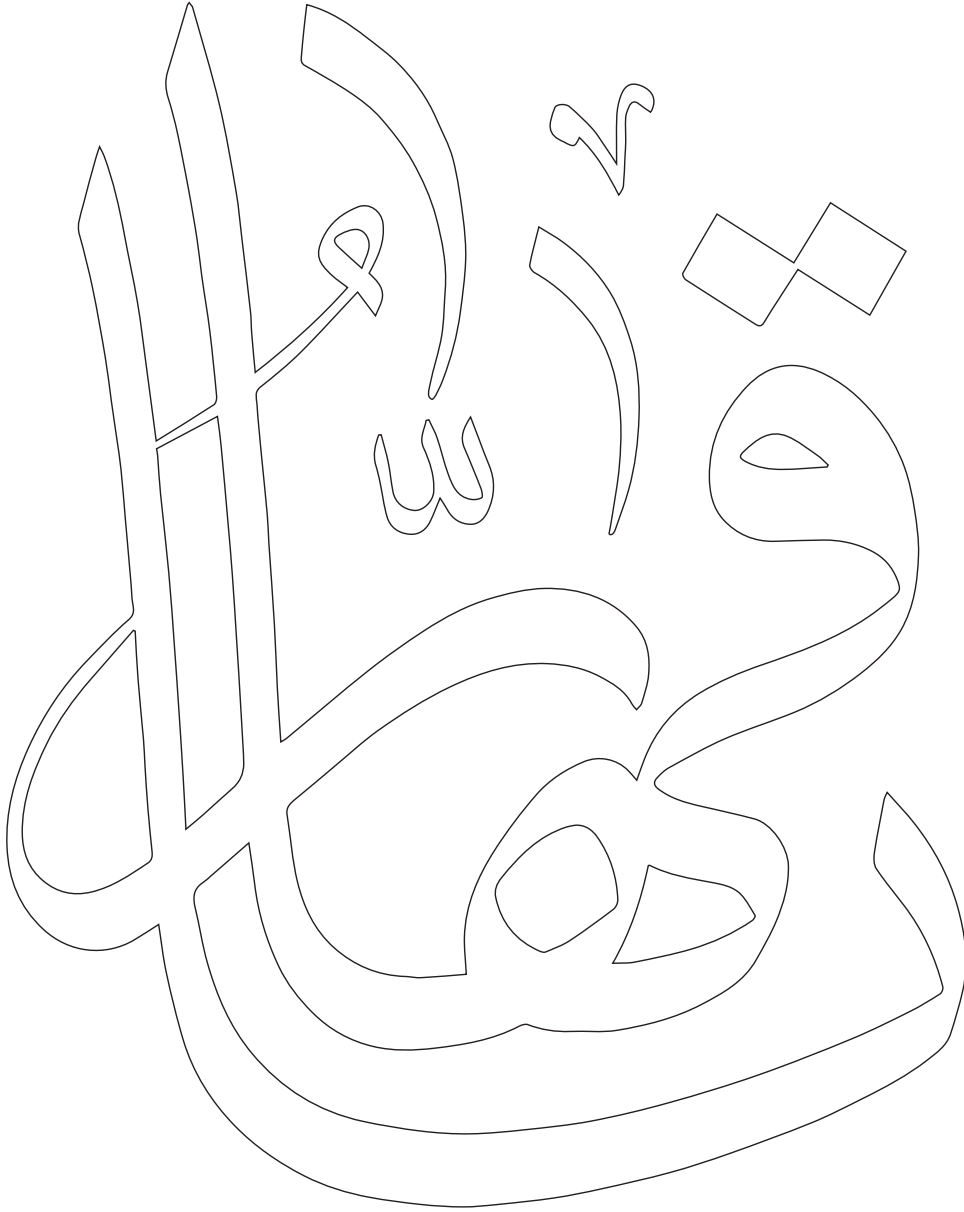
Sevgili çocuklar! Dünya üzerinde birçok yerde zalimler, güçsüz ve korumasız insanlara zulmediyor. Biz de ezilenlerin kurtulması, zalimlerin kötülük yapmaktan vazgeçmeleri ve düzelmeleri için dua ediyoruz. Ancak bazı zalimler var ki zulmetmekten vazgeçmiyor. Yaptıkları kötülükleri daha da artırıyor. Böyle durumlarda biz yine Allah'a dua edip Kahhar ismiyle zalimleri kahretmesini, mahvetmesini isteriz.

Aşağıda bu dualarımızda kullandığımız Rabbimizin güzel isimlerinden biri var:

Ya Kahhar! Yani hiç yenilmeyen, tek kudret sahibi demek.

Biz de şimdi bu hat yazısını boyarken bir taraftan da duamızı edelim mi?

**"Ey Allah'ım Filistin'de insanlara zulmeden, onları öldüren zalimleri
Kahhar isminle kahreyle, mahveyle. Amin!"**

MİNİK HAFİYE

Hazırlayan: Mustafa UĞURLU

Merhaba sevgili çocuklar! Yepyeni bir oyunla karşınızdayım. Bu oyunda gizli bir görevi tamamlamak için bazı şifreleri çözmeniz gerekiyor. Şifrelerin her biri anlamlı bir kelimedir. Şifrelerin bazı harfleri ekranda verilmiş. Siz de aşağıdaki klavyede işaretlenmiş harfleri kullanarak kelimeleri tamamlayınız. Unutmayın oyumuzun bazı kuralları var:

1. Sadece klavyede işaretlenmiş harfleri kullanabilirsiniz.
2. Verilen harfleri birden fazla kullanabilirsiniz.
3. Her harfi kullanmak zorunda değilsiniz.
4. Şifrelerin birden fazla çözümü olabilir.

Verilen harfleri kullanarak anlamlı bir kelime yazarak şifreyi çözünüz.

4 HARFLİ ŞİFRE --> A

5 HARFLİ ŞİFRE --> A

6 HARFLİ ŞİFRE --> K

7 HARFLİ ŞİFRE --> E

8 HARFLİ ŞİFRE --> S

F KLAVYE

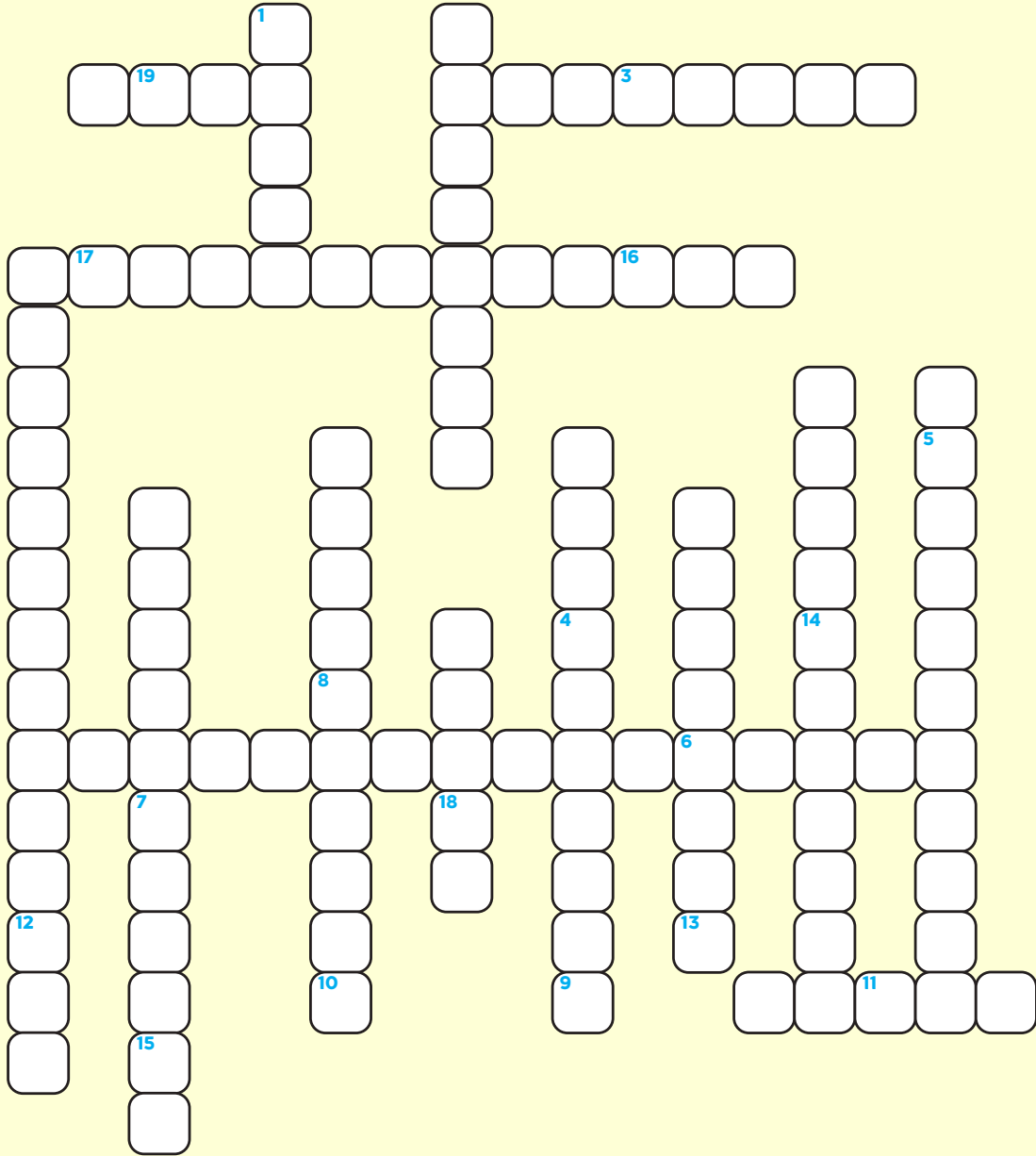
KELİME YERLEŞTİRME

Hazırlayan: Mustafa UĞURLU

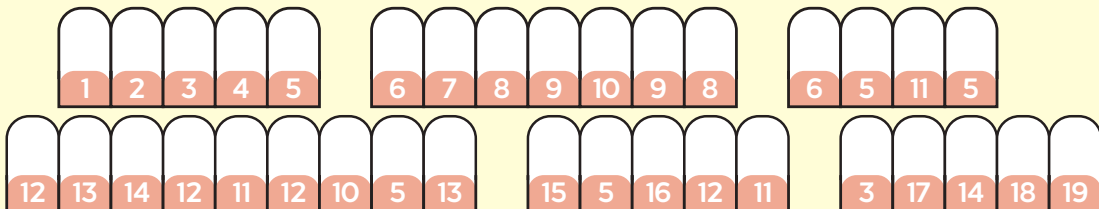
KUDÜS

KUDÜS DEYİNCE AKLIMIZA GELENLER

İSRA	MİRAC	İLK KIBLE	MESCİDİAKSA	KUBBETÜSSAHRE
KUDÜS	FİLİSTİN	NURİ PAKDİL	MUALLAK TAŞI	KAYITBAY SEBİLİ
GAZZE	SÜLEYMAN	ZEYTİN DAĞI	DAVUD KULESİ	SELAHADDİN EYYUBİ

ŞİFRE

MESCİD-i AKSA

*Mescid-i Akso'yu gördüm düşümde
Bir çocuk gibiydi ve ağlıyordu
Varıp eşiğine alnımı koydum
Sanki bir yer altı nehr çağlıyordu*

*Gözlerim yollarda bekler dururum
Nerde kardeşlerim diyordu bir ses
İlk Kiblesi benim ulu Nebi'nin
Unuttu mu bunu acaba herkes?*

*Burak dolanırdı yörelerimde
Mîraca yol veren hız üssü idim
Bellidir kutsallığım şehir ismimden
Her yana nur saçan bir kürsü idim*

*Hani o günler ki binlerce mü'min
Tek yürek hâlinde bana koşardı
Hemşehrîm nebiler yüzü hürmetine
Cevaba erişen dualar vardı*

*Şimdi kimsecikler varmaz yanıma
Mü'minde yoksunum tek ve tenhayım
Rüzgarlar silemez gözyaşlarımı
Çöllerde kayıp bir yetim vâhayım*

*Mescid-i Akso'yu gördüm düşümde
Götür Müslümana selam diyordu
Dayanamıyorum bu ayrılığa
Kucaklasın beni İslâm diyordu*

MEHMET AKİF İNAN

Dünya Çocuk Hakları Gününüz Kutlu Olsun

